

[2]

- ग) शक्तिग्रहोपायविषयिका कारिका लिख्यताम्।
घ) पक्षतालक्षणं किम्?
ङ) विरुद्धहेत्वाभासस्य उदाहरणं लिख्यताम्।
च) आकाङ्क्षालक्षणं किम्?
छ) व्याप्तेः सिद्धान्तलक्षणं किम्?

Ex/SANS/PG/3.4F/N/2023

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2023

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

COURSE – XIV / F

[Nyāya Logic and Philosophy of Language]

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्- 6×2=12
क) व्याप्तेः प्रथमलक्षणं मुक्तावलीग्रन्थदिशा व्याख्यायताम्।
ख) परामर्शस्य स्वरूपं मुक्तावलीग्रन्थदिशा प्रतिपाद्यताम्।
ग) हेत्वाभासलक्षणमुल्लिख्य अनैकान्तहेत्वाभासभेदाः सोदाहरणमालोच्यन्ताम्।
2. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्- 6×2=12
क) न्यायवैशेषिकमतमुपजीव्य शक्तिनिरूपणं सविस्तरं कार्यम्।
ख) 'संख्याभिधानयोग्यश्च कर्मत्वाद्यनवरुद्धः प्रथमान्तपदोपस्थाप्यः' - पङ्क्तिरियं मुक्तावलीग्रन्थदिशा सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्।
ग) लक्षणायाः लक्षणं किम्? अन्वयानुपपत्तिः कथं लक्षणाबीजं न भवति? बहुव्रीहौ तत्पुरुषे च कुत्र पदे लक्षणा?
3. अधोलिखितेषु षण्णां समाधानं कार्यम्- 1×6=6
क) व्यापारलक्षणं किम्?
ख) शाब्दबोधे ज्ञायमानं लिङ्गं कथं न करणं भवति?

[Turn over